

na iPadu,
ko je
časopis
še v tisku

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Že Odisej je svojčas nosil posledice

DUŠAN UDOVIČ

Da je merjasec človeku lahko nevaren, vemo že iz starogrške epike. Ko Homer opisuje Odisejev dolgi povratek domov na Itako po trojanski vojni, ga preoblečenega v berača prva prepozna dojilja Evrikleja, in to po brazgotini, ki mu jo je na nogi še kot mlademu fantu povzročil merjasec. Pa se nam ni treba vračati k Odiseju, današnja stvarnost zna postreči s podobnimi, čeprav prav nič mitološkimi okoliščinami.

Ne bi rad bil v koži nesrečnega Lonjerca, ki si je pred divjo živaljo znašel na svojem lastnem dvorišču, izgubil psa in končal v bolnišnici. Lahko bi se stvar iztekla še slabše. Žal to ni prvi primer in bojda tudi ne zadnji. Vprašanje je, kaj se mora še zgoditi, da se bo v zvezi z neobvladljivim razsajanjem merjascev na našem teritoriju kaj bistvenega premaknilo. Tudi včeraj smo slišali bolj ali manj znane reakcije, poleg upravičene jeze tudi ugotovitve pristojnih, da je treba ukrepati.

Moram reči - in gotovo nisem edini - da sem po tolikih letih, odkar obstaja ta problem, zaprepačen nad popolno neučinkovitostjo vseh pristojnih oblasti, od pokrajinskih do deželnih. Kdo bi v takih pogojih sploh še razmišljal o kakšnem kmetovanju? Kmečka zveza je na tem, da sproži tožbo, ker so bili doslej vsi njeni dolgoletni protesti in posegi zaman. Žalostno bi bilo, da bi deželna uprava čakala, da bodo problem reševali sodniki.

ATENE - Nižji indeksi na skoraj vseh evropskih borzah

Grčija povzročila vse več negotovosti

TRST - Srečanje na sedežu Dežele FJK

Alcatel: iz ZDA pozitivni znaki

Ameriška multinacionalka Flextronics bo vzela v službo vse uslužbenca tržaške tovarne Alcatel-Lucent, tudi prekarne, zanje pa zagotavlja vsaj triletno zaposlitev. Položaj stalno zaposlenih po ostal v bistvu nespremenjen (izjema bo 15 ljudi, ki ostanejo v Alcatelu), za ljudi s pogodbami za določen čas pa bo družba ocenila, ali izboljšati njihov položaj, čeprav bodo morali po drugi strani nekateri najbrž ostaniti doma. Pri Flextronicsu namreč ocenjujejo, da je v takih primerih neizogibna 10-odstotna

»fleksibilnost«, to pač v smislu zmanjšanja in ne povečanja števila delovnih mest.

To je povedal vodja »projekta za Trst« družbe Flextronics Fabrizio Magistrali ob robu srečanja, ki je bilo včeraj popoldne na sedežu deželne vlade. Deželnega omizja so se udeležili predstavniki deželne oz. lokalnih uprav, sindikatov ter družb Alcatel-Lucent in Flextronics. Med srečanjem so pred deželno palačo demonstrirali uslužbenci Alcatela.

Na 4. strani

ITALIJA - Volitve

Matteo Renzi tvega, a le do neke mere

RIM - Premier Matteo Renzi (na sliki) vztraja, da nedeljske delne deželne volitve ne bodo vplivale na vlado, bodo pa najbrž vplivale na razmerja v njegovi stranke. Za Demokrasko stranko je najbolj kočljiva situacija v Liguriji, kjer del notranje levice ne podpira strankine predsedniške kandidatke Raffaele Paite, kar bi znal na koncu izkoristiti kandidat Forza Italia Giovanni Toti.

V nedeljo bodo volitve, poleg v Liguriji, še v Venetu, Umbriji, Kampaniji, Markah, Toskani in Apuliji. V Venetu ankete napovedujejo zmago Luce Zaie (Severna liga), v Umbriji, Apuliji, Markah in Toskani pa so favoriti predsedniški kandidati Renzijeve stranke.

Na 2. strani

ATENE - Indeksi na osrednjih evropskih borzah so se včeraj večinoma znižali. V ospredju pozornosti vlagateljev je še vedno Grčija, ki ji zmanjkuje časa za doseg dogovora o novi finančni pomoči z mednarodnimi posojilodajalci. Nafta se je v današnjem trgovanju pocenila, tečaj evra pa se je v Frankfurtu zaradi skrbi o morebitnem grškem bankrotu znižal.

Mednarodni posojilodajalci se morajo organizirati in pomagati priti do novega dogovora o pomoči Grčiji, je včeraj dejal grški finančni minister Janis Varufakis. V tem pozivu je posebej apeliral na Mednarodni denarni sklad (IMF). Grška levičarska vlada je v zadnjih dneh pošiljala nasprotujoče si signale v zvezi s svojimi financami, dejstvo pa je, da državi počasi zmanjkuje denarja.

Na 2. strani

Benečija: Luigia Negro predsednica SKGZ

Na 3. strani

V Trstu filipinska borka za pravice delavcev

Na 5. strani

Silvana Romano: Nisem skrajnejš

Na 12. strani

V Tržiču razpada nekdanja Standa

Na 13. strani

GORIŠKA - Spremembe v populaciji divjadi V Brdih manj divjih prašičev, šakal ukradel kokoš v Gabrjah

KAMEN RAŽEM
KRAŠKI KAMNOSEKI

15% POPUST
NA VSE IZDELKE:
SPOMENIKE, POLICE,
STOPNICE, KORITA...

Lokev 214 - 6219 LOKEV
Tel. +386 31 317 646
www.kamenrazem.si

TRGOVINA KLASJE in ZAVOD ZDRAVJE

se zavedata, kako pomembno je zdravje.

ALI IMATE TEŽAVE Z ALERGIJAMI?

Imamo rešitev za vas ...

Vabljeni v trgovino Klasje in se prijavite za:

- test ALERGIJ (trave, pelodi, pršice, kovine, ...)
- test INTOLERANCE (hrana, kemikalije, čistila, ...)
- test KANDIDE

+386 5 734 1007 info@trgovinaklasje.si
+386 41 525 545 www.trgovinaklasje.si

urnik: ponedeljek - petek 8³⁰ - 18³⁰ sobota 8³⁰ - 12³⁰

ATENE - Strah pred morebitnim grškim finančnim zlomom

Grčija negativno pogojuje borze

ATENE - Indeksi na osrednjih evropskih borzah so se včeraj večinoma znižali. V ospredju pozornosti vlagateljev je še vedno Grčija, ki ji zmanjkuje časa za dosego dogovora o novi finančni pomoči z mednarodnimi posojilodajalci. Nafta se je v današnjem trgovanju pocenila, tečaj evra pa se je v Frankfurtu zaradi skrbi o morebitnem grškem bankrotu znižal.

Mednarodni posojilodajalci se morajo organizirati in pomagati priti do novega dogovora o pomoči Grčiji, je včeraj dejal grški finančni minister Janis Varufakis. V tem pozivu je posebej apeliral na Mednarodni denarni sklad (IMF). Grška levčarska vlada je v zadnjih dneh pošiljala nasprotujoče si signale v zvezi s svojimi financami, dejstvo pa je, da državi počasi zmanjkuje denarja.

Prvi mož stalnega mehanizma za reševanje evra ESM Klaus Regling je včeraj dejal, da Grčiji ostaja le še malo časa, da doseže dogovor s posojilodajalci. Brez sklenjenega dogovora Grčija ne bo dobila nove pomoči, zaradi česar ji v tem primeru grozi bankrot, je še opozoril. Evropski komisar za finančne in gospodarske zadeve Pierre Moscovici pa je dejal, da morajo posojilodajalci in Grčija pospešiti pogajanja o novi finančni pomoči. »Hočemo dogovor, hočemo ga hitro,« je Moscovici dejal ob robu konference v Dublinu. V preteklih tednih je bil po njegovih ocenah dosežen napredek v pogajanjih, vendar pa je odprtih še nekaj vprašanj glede reform.

Finančna zagata se stopnjuje predvsem v luči nezmožnosti dogovora grških oblasti in mednarodnih upnikov - Evropske komisije, Evropske centralne banke (ECB) in IMF - glede programa reform, ki bi Atenam odklenil vrata do 7,2 milijarde evrov vrednega obroka iz zadnjega programa pomoči. Ob koncu tedna so iz grške vlade prišle izjave, da država nima denar-

ja za poplačilo dolga IMF, ki ga mora izvesti junija. »Dolg do IMF v juniju znaša 1,6 milijarde evrov. Ta denar ne bo plačan, ker ga nimamo. To je znano dejstvo,« je v nedeljo poudaril grški notranji minister Nikos Vucis. Dan pozneje je sicer vladni govorec Gabriel Sakelaridis vztrajal, da bodo z odplačevanjem dolgov vztrajali, dokler bodo lahko.

Varufakis pa je včeraj zanikal, da bo Grčiji zmanjkalo denarja. »Naša država se

je naučila živeti s svojimi sredstvi, to pa je rezultat velikanskih žrtev Grkov,« je dejal v pogovoru za CNN. »Povrnili bomo dolgove, saj ne dvomim, da bomo dosegli sporazum,« je še zatrdil. Glede na izjave predstavnikov grških oblasti so nesoglasja vezana na davčne zadeve, socialna zavarovanja, delavske pravice in višino grškega proračunskega presežka. Atene upajo, da bo soglasje doseženo najpozneje v začetku junija. (STA)

Grški finančni Janis Varufakis in premier Aleksis Cipras

ANSA

ITALIJA - V pričakovanju nedeljskih deželnih volitev

Renzi ni pretirano zaskrbljen

Za Demokrasko stranko je najbolj pomembna Ligurija, kjer del levece ne podpira strankine kandidatke

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi vztraja, da nedeljske delne deželne volitve ne bodo vplivale na vlado, bodo pa najbrž vplivale na razmerja v njegovi stranke. Za Demokrasko stranko je najbolj kočljiva situacija v Liguriji, kjer del notranje levece ne podpira strankine predsedniške kandidatke Raffaele Paita, kar bi znal na koncu izkoristiti kandidat Forza Italia Giovanni Toti. In to kljub hudi krizi, ki jo doživlja stranka Silvia Berlusconi.

V nedeljo bodo volitve, poleg v Liguriji, še v Venetu, Umbriji, Kampaniji, Markah, Toskani in Apuliji. V Venetu ankete napovedujejo zmago Luca Zaie (Severna liga), v Umbriji, Apuliji, Markah in Toskani pa so favoriti predsedniški kandidati Renzijeve stranke. V Kampaniji naj bi bil v rahli prednosti dosedanji predsednik Stefano Caldoro (desna sredina).

Kandidat DS v Kampaniji Vincenzo De Luca in Matteo Renzi

ANSA

Renzi vsaj na videz ne kaže velike zaskrbljenosti zaradi obtožb, da ima predsedniški kandidat DS v Kampaniji Vincenzo De Luca na svojih listah kar nekaj kompromitiranih osebnosti. Par-

lamentarna komisija za boj proti mafiji, ki ji predseduje Rosy Bindi, naj bi do petka sestavila seznam kandidatov, ki so tako ali drugače vpleteni v raznorazne škandale ali sodne obravnave.

ISTOSPOLNOST Vatikan: Irski referendum je velik poraz

VATIKAN - Referendum, na katerem so Irski podprli uzakonitev istospolnih zvez, predstavlja poraz za človeštvo. To so zelo ostre besede, ki jih je včeraj izrekel vatikanski državni tajnik (zunanj minister), kardinal Pietro Parolin. Visoki predstavnik Svetega sedeža se je to očno dejansko ogradil od irske cerkvene hierarhije, ki je nasprotovala priznanju istospolnih zvez, a je potem brez večjih polemik sprejela ljudsko voljo, ki je prišla do izraza na referendumu.

Irska je uzakonila istospolne zveze, vse do leta 1993 je bila homoseksualnost v državi obravnavana kot kaznivo dejanje. Nedeljski referendum predstavlja velik miselni in etični preobrat.

RIM - Načrt Tudi v Italiji kmalu t.i. slaba banka?

RIM - Banke, ki jih težijo slaba posojila in niso sposobne kreditirati potencialnih hitro rastočih podjetij, zavirajo plaho izhajanje italijanskega gospodarstva iz rekordno dolge recesije, je včeraj opozoril guverner italijanske centralne banke Ignazio Visco. Ob tem se je znoval zavzel za čim prejšnjo ustanovitve t.i. slabe banke. Italijanske banke so imele do konca leta 2014, tako Visco, za 350 milijard evrov slabih posojil, kar je šest odstotkov več kot leta 2008 in predstavlja 18 odstotkov vseh kreditov. »Banke zaradi tovrstne izpostavljenosti izvajajo odpise, to pa se negativno odraža na njihovem dobičku iz poslovanja in financiranju. Rezultat je omejevanje novih posojil,« je v letnem nagovoru opozoril Visco.

Guverner je ob tem menil, da bi bolj učinkovit pravni sistem pospešil stečajne postopke, zavzel pa se je tudi za davčno razbremenitev odpisov in vzpostavitev t.i. slabe banke. Kot je spomnil, se za slabo banko, ki bi prevzela slaba posojila in bankam pomagala očistiti bilanco, zavzema že nekaj časa. Za ta korak se je odločilo več evropskih držav, ki pa so morale omejiti vsoto za to porabljenih javnofinančnih sredstev. (STA)

AVSTRIJA - Zatiranje terorizma

Obsodili 14-letnega fanta zaradi načrtovanja atentata

ST. PÖLTEN - Deželno sodišče v avstrijskem mestu St. Pöltnu je včeraj 14-letnika zaradi načrtovanja bombnega napada na železniški postaji na Dunaju obsodilo na osem mesecev zapora in še 16 mesecev pogojne kazni. Šolarja so spoznali za krivega članstva v teroristični organizaciji. Sodišče je po štiriurni obravnavi razsodilo, da je v Istanbulu rojeni šolar, ki je očitano mu dejanje oz. namero priznal, lansko jesen stopil v stik z ljudmi s povezavami s skrajno sunitsko skupino Islamska država (IS) in se je nameraval pridružiti teroristu v Siriji. Še pred odhodom pa je nameraval izvesti napad na javnih krajih v Avstriji in je zato na internetu iskal navodila za izdelavo bombe. Njegova tarča bi lahko bila dunajska železniška postaja Westbahnhof.

Načrte mu je preprečila prijava posebne šole, ki jo je mladenič, znan zgolj kot Mertkan G., obiskoval. Tako zaposlenim v šoli kot materi je v oči padla njegova vedno hujša radikalizacija. Aretirali so ga 28. oktobra lani, nato pa so ga po dveh tednih zaradi mladosti izpustili. Sredi januarja je skupaj z 12-letnim prijateljem pobegnil in se nameraval odpraviti v Sirijo. Policija je štiri dni glede dvojice tavalala v temi, nato pa so ju po obvestilu matere 14-letnika 16. januar-

Pogled na St. Pölten

ja prišli v kiosku s hrano na Dunaju. Odtlej je bil včeraj obsojen v policijskem pridržanju.

Policija je med preiskavo na njegovem računalniku, mobilnem telefonu in igralni konzoli odkrila več izjemno nasilnih propagandnih posnetkov Islamske države. Psihiatrična ekspertiza je ugotovila, da je obtoženi kljub pomanjkanju zrelosti - čez nekaj dni bo dopolnil 15 let - kazensko odgovoren za svoja dejanja. Zaradi mladosti mu sicer sodišče ne bi moglo dosoditi več kot pet let stro-

gega zapora. Mertkan G. je vsega skupaj doslej za zapahi že odslužil pet mesecev.

Njegov odvetnik Rudolf Mayer je povedal, da se je mladenič z idejo o izdelavi bombe zgolj igral. Odvetnik je prav tako poudaril, da se je njegov klient sedaj poboljšal in prepovedal, da je padel v past propagandnega stroja. Že med sojenjem pa je izpostavil, da je fant, ki ima alavitske korenine, v Avstrijo pa je imigriral pred osmimi leti, odraščal brez očeta. Po nepotrjenih informacijah avstrijskih medijev naj bi šolarju IS za napad v Avstriji ponujala 25.000 evrov.

Avstrija se podobno kot več drugih evropskih držav sooča s stalnim tokom posameznikov, ki se skušajo pridružiti borcem IS v Siriji ali Iraku. Po podatkih avstrijskega notranjega ministrstva jih je to storilo že več kot 200, med njimi tudi ženske in mladoletniki. Okoli 70 se jih je medtem vrnilo v Avstrijo in več med njimi jih sedaj v policijskem varstvu čaka na sojenje.

Sodišče na Dunaju je medtem vseh obtožb oprostilo 16-letnico, ki naj bi se nameravala v Siriji pridružiti IS. Dekle je na sodišču povedalo, da se je lani spreobrnila v islam, ker je to zanjo najlepša religija. (STA)

ZLATO (999,99%) za kg
35.069,15 -549,39

SOD NAFTE (159 litrov)
63,38\$ -3,27

EVRO
1,0926\$ -0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
26. maja 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	26. 5.	25. 5.
ameriški dolar	1,0926	1,0978	
japonski jen	134,07	133,39	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,407	27,372	
danska krona	7,4549	7,4552	
britanski funt	0,70960	0,71000	
madžarski forint	309,17	307,71	
poljski zlot	4,1391	4,1075	
romunski lev	4,4598	4,4593	
švedska krona	9,1867	9,2425	
švicarski frank	1,0351	1,0349	
norveška krona	8,3685	8,3900	
hrvaška kuna	7,5598	7,5383	
ruski rubel	55,0995	54,8810	
turška lira	2,8751	2,8665	
avstralski dolar	1,4020	1,4023	
braziljski real	3,4121	3,4250	
kanadski dolar	1,3520	1,3496	
kitajski juan	6,7785	6,8098	
indijska rupija	69,8445	69,7761	
mehiški peso	16,7097	16,7662	
južnoafriški rand	13,1248	13,1034	

ČEDAD - Pokrajinski občni zbor

Rezijanka Luigia Negro še naprej predsednica SKGZ

Boljši odnosi z italijansko stvarnostjo, manj stikov pa žal s Slovenijo

ČEDAD - Rezijanka Luigia Negro bo še naslednje tri leta predsednica Slovenske kulturno-gospodarske zveze videmske pokrajine. V ponedeljek, 25. maja, so v Čedadu delegati 8. pokrajinskega kongresa SKGZ za Videmsko soglasno sprejeli njeno kandidaturo. Seja se je začela prav s poročilom predsednice o svojem zadnjem mandatu. Spomnila je na številna srečanja politične in kulturne narave, poudarila je vlogo SKGZ pri rešitvi problemov stavbe dvojezične šole in ustanovitvi muzeja SMO v Špetru, pa tudi skrb organizacije za ekonomijo in za razvoj turizma v Reziji in v Benečiji.

Deželni predsednik SKGZ Rudi Pavšič se je zahvalil Luigi za njen trud pa tudi bivši odgovorni urednici Novega Matajurja Jole Namor, ki je imela več vlog v sami organizaciji in kot predsednica paritetnega odbora, ter tajnici kulturnega društva Ivan Trinko Lucii Trusgnach, ki se bo kmalu upokojila. »V zadnjih letih so se odnosi naše skupnosti z italijanskim svetom izboljšali, vse manj pa imamo stikov z Republiko Slovenijo, ki naj bi bila za Benečijo ena rešilnih bilk,« je med drugim povedal Pavšič in dodal, da mora SKGZ v videmski pokrajini postati družbeno-politični akter in posrednik med našo deželo in Slovenijo.

Luigia Negro

NM

V razpravi so nato sodelovali Fabio Bonini, Daniela Lauretig, Lucia Trusgnach, Renzo Mattelig, Stefano Predan in Jole Namor. Prisotni so tudi določili pokrajinske delegate za deželni kongres, ki bo oktobra v Gorici, in pokrajinske kandidate za deželni svet, nadzorni odbor in razsodišče.

Potrjena predsednica Luigia Negro, za katero bo to drugi mandat na čelu pokrajinskega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, pa bo v naslednjih tednih imenovala svoje glavne sodelavce. V prejšnjem mandatu so to bili Antonio Banchig, Stefano Predan, Igor Tull, Igor Cerno, Jole Namor in Lucia Trusgnach. (NM)

Predsednica FJK predstavila Shaurlija

TRST - Predsednica deželne vlade je na včerajšnji seji deželnega sveta predstavila novega odbornika za kmetijstvo Cristiana Shaurlija. V levi sredini so bili mnenja, da je bilo imenovanje nujno in potrebno, saj je bil dosednji kmetijski odbornik Sergio Bolzonello prezaposlen, kmetijski sektor pa zahteva »celega« odbornika. V opoziciji pa so drugačnega mnenja. Novi odbornik pomeni nova politična ravnotežja znotraj deželne vlade, so dejali zastopniki desne sredine. Cristian Sergio (Gibanje 5 zvezd) pa je izrazil potrebo, da bi Shaurliju dodelili tudi skrb za gorata območja.

Vinjeta in kompromis za predor Markovec

LJUBLJANA - Župani istrskih obalnih občin so z ministrom za infrastrukturo Petrom Gašperšičem včeraj dosegli dogovor, da bo nov odsek hitre ceste, ki gre skozi predor Markovec, vinjeten do priključka na obstoječo izolsko obvoznico. Pred odprtjem, ki bo 5. junija, bo obalna državna cesta predana v upravljanje lokalnim skupnostim, je po sestanku z župani dejal Gašperšič.

Predstavniki obalnih občin so želeli, da se obalna cesta po odprtju predora Markovec zapre za motorni promet, nasprotovali pa so uvedbi vinjet za vožnjo skozi Markovec. V obalnih občinah Koper, Izola in Piran so razmišljali celo o državljski nepokorščini, če vlada ne bi izvzela novega, še neodprtega odseka hitre ceste iz vinjetnega sistema, vendar so z infrastrukturnim ministrom danes sklenili kompromisni dogovor.

Dogovor o novi prometni ureditvi so z ministrom podpisali izolski župan Igor Kolenc, župan Pirana Peter Bossman in po pooblastilu župana Mestne občine Koper Borisa Popoviča njegov svetovalec Gašpar Gašpar Mišič. Obalna cesta, ki bo še pred odprtjem predora Markovec predana v upravljanje koprski in izolske občine, bo, kot so napovedali njihovi predstavniki, spremenjena v sprehajalne in rekreativne površine. Kdaj bo obalna cesta dejansko zaprta za motorna vozila, bo odvisno od dogovora županov, ki si želijo, da bi cesto na dan odprtja predora Markovec simbolično zavzeli tekači in sprehajalci. (STA)

GORICA - Deželni kongres Slovenske skupnosti

Gabrovca in sodelavce čakajo preustroj stranke, volilne preizkušnje in Benečija

GORICA - Na deželnem kongresu Slovenske skupnosti, na katerem so za novega tajnika izvolili Igorja Gabrovca, so govorili tudi o volilnih preizkušnjah na Tržaškem in Goriškem. Časovno bližja je tržaška pokrajina, kjer bodo prihodnje leto občinske volitve v Trstu in Miljah, v Gorici pa bodo upravne volitve čez dve leti. S tem v zvezi je pokrajinski tajnik Julijan Čavdek namignil na možnost, da bi v sklopu levosredinske koalicije slovenska stranka spodobudila rojstvo občanske liste.

V Trstu bo SSK skoraj gotovo znova podprla župansko kandidaturo Roberta Cosolinija, njen predstavnik (ali predstavnica) pa bo najbrž znova kandidiral na listi Demokratske stranke. Dosedanji pokrajinski tajnik Peter Močnik je priznal, da bi bil morebitni samostojni volilni nastop lipove vejice na tržaških volitvah zelo tvegan, medtem ko se novi tajnik Marko Pisani o tem še ni opredelil.

Močnik se je v svojem uvodnem posegu v Centru Bratuž izognil zapletom, ki so spremljali Pisanijevo izvolitev. Dogajanj ni omenil niti Pisani, ki je edinole »popravil« svojega predhodnika, ki je v našem dnevniku govoril o razkolu v tržaški SSK. »Ni šlo za razkol, temveč za soočenje različnih stališč,« je pojasnil republiški župan.

Miha Coren, podžupan v Dreki, je tajniku Gabrovcu in novemu vodstvu položil na srce ustanovitev strankine sekcije v Benečiji. Situacija Slovencev v videmski pokrajini po Corenovi oceni nikakor ni dobra, kot priča negativen odnos, ki ga mnoge občinske uprave imajo do slovenske manjšine. Pri tem se je navezal tudi na znane polemike v zvezi z beneškim narečjem, »ki jih podžigajo nekateri, ki so bili do pred nekaj leti na strani Slovencev, sedaj pa so postali naši nasprotniki.«

Deželni kongres SSK je bil no tranjega in volilnega značaja, zato v Gorico niso vabili gostov, drugi del zasedanja pa je potekal brez navzočnosti novinarjev. Slavnostni del kongresa bo v začetku jeseni, ko bo deželna SSK praznovala 40-letnico ustanovitve. Na skupščini so izvolili novo tajništvo, deželni svet, nadzorni odbor in razsodišče. Sledi sestava novih strankinih organov:

Predsedstvo deželnega kongresa Slovenske skupnosti v goriškem Centru Bratuž

FOTO BUMBACA

DEŽELNO TAJNIŠTVO

Marko Pisani, Silvan Primožič, Miha Coren, Maja Lapornik, Julijan Čavdek, Giulia Leghissa, Damijan Terpin, Igor Gabrovca, Fulvia Premolin, Hadrijan Corsi, Aleksander Počkaj, Marko Jarc, Peter Močnik, Franca Padovan, Matia Premolin in Mara Černic.

DEŽELNI SVET

TRST - Edvin Forčič, Ivo Jevnikar, Maja Lapornik, Mitja Terčon, Matia Premolin, Peter Močnik, Aleksander Počkaj, Danilo Šavron, Davide Stolli, Giulia Leghissa, Katja Dolhar, Danijel Šuligoj, Igor Švab, Marko Pisani, Marco Milkovič, Fulvia Premolin, Maurizio Vidali, Dimitrij Žbogar, Tanja Peric in Igor Gabrovca

GORICA - Silvan Primožič, Julijan Čavdek, Mara Černic, Franca Padovan, Marjan Drufovka, Igor Tomsič, Marko Jarc, Walter Bandelj, Carlo Mucci, Matevž Čotar, Peter Černic, Damijan Terpin, Hadrijan Corsi, Miloš Čotar, Kristian Tommasi, David Grinovero, Marilka Koršič, Božidar Tabaj, Aldo Jarc in Milko Di Battista

VIDEM - Miha Coren

NADZORNI ODBOR Benjamin Černic, Drago Štoka in Sergij Mahnič.

RAZSODIŠČE

Carlo Bresciani, Dominik Humar, Marjan Terpin, Marij Maver, Sergij Pahor in Edvard Peter Krapež

NABORJET - Mednarodno tekmovanje Tomaž Holmar

V Kanalski dolini se obeta kvalitetna glasbena prireditev

NABORJET - Od jutri do nedelje bo v Beneški Palači v Naborjetu tretja izvedba mednarodnega glasbenega tekmovanja Tomaž Holmar, ki je namenjeno pianistom in harmonikarjem. Namen prireditve je predvsem spodbujati učenje glasbe in širjenje glasbene kulture med mladimi. Po velikem uspehu lanskoletne izvedbe tekmovanja so se organizatorji odločili, da nadaljujejo po začrtani poti. Na letošnje izvedbo tekmovanja je vpisanih 93 tekmovalcev, med katerimi so solisti, komorne skupine in orkestri, ki prihajajo iz dveh celin (Evrope in Azije) in iz osem različnih držav (Italija, Slovenija, Avstrija, Hrvaška, Poljska, Češka, Južna Koreja in Kitajska).

Tekmovalce bo ocenjevala mednarodna komisija sestavljena iz priznanih glasbenikov in pedagogov. Tako komisijo za klavir sestavljajo Erwin Kropfisch, Lorenzo Cossi, Mojca Šiškojč, Lidija Malahotky in Fabrizia Persoglia, za harmoniko pa Claudio Furlan, Adolfo Del Cont, Hubert Kellerer, Vladimir Balyk in Klemen Leben. Letos so organizatorji prvič uvedli novo kategorijo koncertistov, ki prihajajo iz raznih priznanih akademij po Evropi, zato bo se obeta visoka raven tekmovanja. Prireditev je pomembna tudi iz gospodarskega vidika, saj v dnevih tekmovanja bodo mlade sodelujoče spremljali profesorji in starši, ki se bodo posluževali raznih turističnih uslug tako v Naborjetu, kot v okolici.

Pobudnik in umetniški vodja tekmovanja je Manuel Figheli, pianist in harmonikar, ki poučuje oba instrumenta na Glasbeni matici v Gorici in na podružnici v Kanalski dolini. Srečanje organizirajo društvo Tomaž Holmar, Glasbena matica in S.k.s. Planika. Pokrovitelja sta Občina Naborjet Ovcja vas in Gorska skupnost za Guminsko, Železno in Kanalsko dolino.

GOSPODARSTVO - Deželno omizje s starim in novim lastnikom Alcatela ter sindikati

Alcatel: skupina Flextronics zagotavlja vsaj tri leta dela

Ameriška multinacionalka Flextronics bo vzela v službo vse uslužbenke tržaške tovarne Alcatel-Lucent, tudi prekarne, zanje pa zagotavlja vsaj triletno zaposlitev. Položaj stalno zaposlenih bo ostal v bistvu nespremenjen (izjema bo 15 ljudi, ki ostanejo v Alcatelu), za ljudi s pogodbnimi za določen čas pa bo družba ocenila, ali izboljšati njihov položaj, čeprav bodo morali po drugi strani nekateri najbrž ostati doma. Pri Flextronicsu namreč ocenjujejo, da je v takih primerih neizogibna 10-odstotna »fleksibilnost«, to pač v smislu zmanjšanja in ne povečanja števila delovnih mest.

To je povedal vodja »projekta za Trst« družbe Flextronics Fabrizio Magistrali ob robu srečanja, ki je bilo včeraj popoldne na sedežu deželne vlade. Deželna omizja, ki je sledilo petkovemu srečanju na ministrstvu za gospodarski razvoj, so se med ostalimi udeležili predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani, deželni odbornik za produktivne dejavnosti Sergio Bolzonello, deželna odbornica za delo Loredana Panariti, predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, tržaški župan Roberto Cosolini, pooblaščenec upravitelja skupine Alcatel Lucent Italia Roberto Loiola, Magistrali v imenu Flextronicsa (pooblaščenega upravitelja italijanske skupine Flextronics ni bilo zaradi problemov z letalom) ter predstavniki pokrajinskih sindikatov Cgil, Cisl in Uil, panožnih sindikatov Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil ter enotnega sindikalnega predstavništva Rsu.

Namen srečanja je bilo pokazati staremu in novemu lastniku tovarne Alcatel-Lucent, da deželni vladi, lokalnim upravam in skratka vsemu mestu ni vseeno, kaj se dogaja s tržaškim podjetjem in zaposlenimi. To je pobudnikom omizja nedvomno uspelo, v resnici pa so dosegli še več, saj se bo deželno omizje odslej dejansko pridružilo ministrskemu. Da se bodo do zadnjega borili za svoja delovna mesta in za obstoj podjetja so dokazali tudi zaposleni, ki so med sestankom demonstrirali pred deželno palačo. Glede na izid srečanja, ki je bil načelno pozitiven, se je sindikalno predstavništvo Rsu odločilo, da začasno prekine protest pred vhomom v tovarno Alcatel, ki je doslej preprečeval vhod oziroma izhod tovornjakov. V pričakovanju na dodatna jamstva se bo vsekakor nadaljevala stavka z enournimi stavkami po oddelkih. Stanje pripravljenosti ostane torej nespremenjeno vsaj do srede, 3. junija, ko bo novo srečanje na pristojnem ministrstvu glede prodaje Alcatel ameriški skupini. Flextronics naj bi namreč prevzel vajeti tržaškega podjetja 1. julija, je dodal Magistrali, medtem ko je Loiola razkril, da bodo proizvodnjo nekaterih elektronskih komponent preselili iz Romunije v Ronke. Te komponente bo po novem proizvajalo podjetje MW, nastalo pa naj bi 50 novih delovnih mest.

Sicer so predstavniki Alcatela in Flextronicsa včeraj potrdili, da je tržaško podjetje strateško in bo postalo svetovno središče za proizvodnjo optičnih vlaken za prenos podatkov. Strokovnjaki napovedujejo namreč 25 do 30-odstotno rast tega sektorja v prihodnjih 3-4 letih. Deželna predsednica Serracchiani je poudarila, da bo deželna uprava na vsak način prispevala k rasti podjetja, ki predstavlja odlično priložnost za razvoj Trsta in tudi dežele FJK. To bo mogoče doseči s pomočjo številnih instrumentov, od deželne načrta za industrijski preporod Rilancimpresa do pobud za spodbujanje zaposlovanja ter sinergij z znanstveno-raziskovalnimi središči in centri za poklicno izobraževanje.

Aljoša Gašperlin

Omizje na sedežu deželne vlade je zasedalo dve uri

FOTODAMJ@N

ŽELEZARNA - V deželni palači je bilo tudi omizje o škedenjski tovarni

70 novih delovnih mest

Postopek za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne, ki ga predvideva programski sporazum, poteka po dogovorjeni poti. V Trstu so se že začela dela za novo hladno valjarno, ki jo bodo začeli graditi po 18. juniju, ko bo priplula v Trst ladja z ustreznim materialom. Nova valjarna naj bi začela delovati jeseni, takrat pa bo nastalo tudi 70 novih delovnih mest. Če bodo dela za zmanjšanje onesnaževanja, ki ga povzroča koksarna, uspešna in bo torej ostala tudi običajna proizvodnja, bo v tovarni skupine Arvedi nazadnje zaposlenih približno 800 ljudi.

To je izšlo z deželne omizja, ki je zasedalo včeraj dopoldne na sedežu deželne vlade. Na srečanju so vzeli v pretres dosedanje delo in analizirali morebitne potrebne ukrepe. Predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani je obnovila dosedanje korake, tako glede naložb za izboljšanje proizvodnje kot glede investicij v naprave za zmanjšanje onesnaževanja. Poudarila je, da poteka postopek v skladu s sporazumom in dodala, da je že čas za govor o morebitni nadgradnji industrijske dejavnosti.

O tehničnih podrobnostih je govoril direktor železarne Francesco Rosato, ki je predstavil dela za gradnjo hladne valjarne. Tržaški župan Roberto Cosolini se je priporočil, naj skupina Arvedi pri svoji dejavnosti v prihodnosti privilegira tržaška podjetja, seveda ob upoštevanju zakonodaje. Nujno po spoštovanju zakonodaje v industrijskih dejavnostih je poudarila tudi vladna komisarka Francesca Adelaide Garufi, ki je opozorila še zlasti na nevarnost organiziranega kriminala. Zadoščenje so ne nazadnje izrazili sindikati, ki pričakujejo, da bo skupina Arvedi izpolnila obveze.

A.G.

Satelit Rosetta

Satelit Rosetta Evropske vesoljske agencije raziskuje komet Čurjumov-Gerasimenko. Med glavnimi raziskovalci je Italijanka Amalia Finzi, ki bo danes ob 14.30 govorila na Sissi.

V morju »ulovili« avtomobil

Včeraj ob 17. uri so gasilci iz morja pred tržaškim nabrežjem potegnili črn avtomobil ford fiesta z italijansko tablico (fotoDamj@n), ki je okrog 14. ure zdrsnil s pomola nekdanje ribarnice (parkiran je bil blizu akvarija) v vodo. V njem ni bilo nikogar, najverjetneje pa

je vozilo padlo v morje, ker je mladi voznik pozabil potegniti ročno zavoro. Gasilski potapljači so se nekaj ur ukvarjali z avtom, ki je najprej zaplaval in se nato potopil. Pod vozilom so napihili posebne blazine, naposled pa jim je uspelo prikleniti fiesto na žerjava.

ŽELEZNICA

Zamujalo 26 vlakov

V bližini Nabrežine je na železniški progi Trst-Benetke prišlo do okvare tovornega vlaka, ki je obstal na tiru. Okvara je nastala na lokomotivi tovornega vlaka, ki je peljal proti Benetkam, zaradi tega pa so bile v železniškem prometu večje zamude na progi med Trstom in Benetkami ter Trstom in Vidmom, saj so vlaki na tržaško železniško postajo pripeljali z zamudo, prav tako so zamujali pri startanju s tržaških peronov.

Po podatkih družbe Trenitalia je zamujalo vsega skupaj 26 vlakov, od tega 20 deželnih ter trije vlaki Intercity in trije hitri vlaki Freccia, zamude pa so znašale tudi po eno uro. Promet je potekal namreč na enem samem tiru, položaj pa se je normaliziral šele po 10. uri, ko so vlak, ki je obstal pri Nabrežini, odvekli do bližnje postaje, z Opčin pa je pripeljala pomožna lokomotiva.

Dolenc napoveduje omizje o divjih prašičih

Podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc trdi, da je treba nujno omejiti število divjih prašičev v tržaški pokrajini. Po ponedeljkovem dogodku, ko je merjasec ugriznil domačina v Podlonjerju, je Dolenc včeraj v tiskovnem sporočilu napovedal sklic specifičnega omizja na to temo, na katerem naj bi o divjih prašičih razpravljale krajevne uprave, predstavniki zemljiških lastnikov, stanovska združenja, jusarji, »da skupaj najdemo primerne sistemske rešitve«. Pokrajina obenem opozarja, da je pred kratkim objavila publikacijo o primernem pristopu do divjih prašičev, galeb in golobov.

Na Opčinah o Programu za razvoj podeželja

Danes ob 20. uri bo v dvorani ZKB na Opčinah predstavitev novega Programa razvoja podeželja (PRP) it.PSR za obdobje 2014-2020. Načrta še niso dokončno sprejeli, a nekatere ukrepe (biološko kmetijstvo, vzdrževanje travnikov in pašnikov ipd) naj bi sprejeli že v prihodnjih tednih, medtem ko bodo ostali (npr. naložbe na kmetijah) sledili v prihodnjih mesecih. Programa ni enostavno razumeti, zlasti ker evropske norme pogosto ne upoštevajo določenih kriterijev, ki jih morajo prejemniki podpor spoštovati ter drugimi, ki omogočajo prednost na razpisni lestvici. Novosti za devajo tudi vlogi krajevnih uprav. Na srečanju, ki ga prireja Kmečka zveza v sodelovanju z Zadržno kraško banko, bodo govorili Stefano Predan ter izvedenci ZKB. KZ in ZKB vabita svoje člane in druge zainteresirane ter predstavnike krajevnih uprav.

Naskok na svetovni rekord v kvačkanju

20. junija bodo Veliki trg v Trstu prekrili z ogromno kvačkano odejo, v upanju, da bo to največja tovrstna odeja na svetu. Umetnica Luisa De Santi iz tržaškega kulturnega društva Picknirtartcafe cilja namreč na Guinnessovo knjigo rekordov (rekord pripada trenutno Južni Afriki z odejo, ki obsega 1020 kv. metrov). Pri pobudi sodeluje 700 žensk z raznih koncev Italije, ki pošilja svoje kose odeje v Trst.

OPČINE - Od petka do nedelje na programu tradicionalna prireditev

Pomlad na Opčinah s stojnicami in glasbo

Od petka do nedelje se na Opčine vrača priljubljena prireditev *Pomlad na Opčinah*, ki prinaša tridnevno praznovanje s tradicionalnimi kraškimi pridelki, glasbenimi in drugimi dogodki. Dogodek pripravlja združenje LAS Kras v sodelovanju s konzorcijem Insieme a Opicina-Skupaj na Opčinah, njegov namen pa je je ovrednotiti kulturne in kulinarične znamenitosti tega kraja.

Na stojnicah se bo predstavilo deset kmetijskih podjetij in proizvajalcev, katerih izvrstni izdelki slovijo daleč naokoli. V ponudbo bodo vključili oljčno olje, vino, med, sire, začimbe in cvetje. Dogajati se bo začelo v petek ob 18. uri, ko bodo odprli stojnice na Nanoškem trgu (ob tramvajski postaji). Večer bosta popestrila dva dogodka: ob 19. uri bo nastopilo Godbeno društvo Prosek, ki bo poslušalce zabavalo z bogatim repertoarjem tradicionalnih in popularnih pesmi. Ob 21. uri bo na oder stopila zasedba Balkan Boys, ki igra balkanske melodije v moderni preobleki. Vsi večerni koncerti bodo potekali v ulici Prosecco.

Sobotno dogajanje se bo začelo z delavnico o suhih zidovih, ki jo pripravlja Združenja za zaščito Opčin v sodelovanju Znanstvenih muzejev Trst. Vodil jo bo Vojko Ražem (v Ul. Monrupino). Zanimiv je podatek, da bodo v skladu s praznikom tudi openske restavracije in lokali ponujali tradicionalne kraške jedi. LAS Kras bo v večernih urah poskrbel za degustacijo tradicionalnih pridelkov, predvsem oljčnega olja, sira in medu. Večer bo popestril koncert (začetek ob 19. uri), na katerem bosta nastopili Banda Victor Parma in Eusebio Martinelli Gipsy Orkester. Tramvaj bo vozil tudi v večernih urah, zadnji bo z Opčin odpeljal ob 23.40.

V nedeljo bo na programu zadnji praznični dan, ki se bo začel ob desetih z gurmanskim kolesarskim izletom pod vodstvom združenja Pro Loco Trieste. Izlet se bo začel na Škavenci oz. Nanoškem trgu. Popoldne se bodo najmlajši obiskovalci zabavali s poslikavami obraza in čarovnjami, ob 19. uri pa se bo prireditev zaključila s skupino Banda Berimbau.

Spomladi je na Opčinah praznično

ARHIV

Pomen suhozidnih gradenj

Kraški suhi zidovi niso pomembni samo za krajino in tradicijo, ampak tudi za kraški ekosistem. O tem je bil govor v petek v dvorani ZKB na Opčinah, kjer je v okviru letošnjih prireditev Opčine v cvetju (v imenu Združenja za zaščito Opčin je pozdravil Dario Vremec) predavala trojica predstavnikov mestnih znanstvenih muzejev, in sicer direktor Nicola Bressi ter Deborah Arbulla in Andrea Colla (*fotoDamj@n*).

Deborah Arbulla je obravnavala geološke značilnosti Krasa ter jih povezala s samo gradnjo suhih zidov. O vsem tem lahko marsikaj izvemo tudi ob obisku tržaškega botaničnega vrta. S kraškimi kamnom pa so v preteklosti gradili tudi najbolj znane tržaške simbole, kot je fontana štirih celin na Velikem trgu. Nicola Bressi je opozoril, da se znanje, povezano s postavljanjem kraških zidov, naglo izgublja. Ti zidovi so pomembni za okolje, saj

v njih iščejo zavetje plazilci, krastače in pupki, »avtohtone živali, na katere bi morali biti ponosni«. Kamniti zidki z osnovo betona pa so škodljivi tako za favno kot za floro. Andrea Colla je poslušalcem pokazal posnetke žuželk, ki živijo v suhozidnih gradnjah.

NARODNI DOM - Oddelek za mlade bralce Mladi ustvarjalci razstavljajo svoja dela

Tudi ob izteku šolskega leta je na Oddelku za mlade bralce NŠK živahno. Danes ob 18. uri bodo v Narodnem domu v Ul. Filzi odprli razstavo ob zaključku ustvarjalne delavnice za otroke od 5. do 9. leta starosti, ki jo je med februarjem in majem vodila tržaška ilustratorica ter grafična oblikovalka Dunja Jogan, članica Društva za umetnost Kons. Glasbeni okvir bodo oblikovali dijaki NSŠ Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana.

Na prejšnjem srečanju je pred tedni nastopil barkovljanski par pravljičnih gostov: mama in glasbenica Aleksandra Pertot ter sin in mlad violinist Florjan Suppani (*fotoDamj@n*). Skupaj sta uprizorila zgodbo Marko

in note. Izbira je bila skoraj obvezna, saj gre za pripoved, v kateri je glasba glavna junakinja. Pravljično Marko in note, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi leta 2010, je napisala pokojna Barkovljanka, kulturna delavka Nadja Krišćak.

DANES IN JUTRI Ljubezenski in šaljivi oglasi Studia Art

Studio Art vabi vse ljubitelje mladih in gledališča na ogled premiere z naslovom *Ljubezenski in šaljivi oglasi al fresco ...*, ki je nastala na osnovi literarne predloge Joseja Alonsa de Santosa.

Skupina je s proučevanjem te predstave začela že v lanskem sezoni pod vodstvom Sergeja Verča, letos pa je delo nadaljevala pod vodstvom igralca Luke Cimpriča. Osnovna misel postavitve se je v letošnji sezoni razvila v samostojno celoto, ki je po vsebini in postavitvi zelo aktualna, dovolj igriva, humoristična in seveda tudi izzivalna. Mladi bodo igro predstavili danes in jutri ob 20.30 v prostorih Slovenskega stalnega gledališča, kot vedno pa se bo večer prevesel tudi v prijateljsko društvo. Proti koncu poletja bodo mladi s to predstavo nastopili tudi na festivalu v Mavhinjah, jeseni pa jih čaka vrsta gostovanj v našem prostoru, povabila so prišla tudi iz Slovenije in Koroške.

Kaj zmorejo možgani

Blaž Koritnik, nevrolog iz Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, bo drevi ob 20.15 gost Sklada Mitja Čuk. Na sedežu v Proseški ulici 131 bo govoril o spominu, zaznavanju, čustvovanju na predavanju z naslovom *Kaj vse zmorejo človeški možgani*.

Barkovlje nekoč in danes

Marinka Pertot in Vladimir Vodopivec bosta danes ob 18. uri gosta združenja ARIS (Ul. Moncolano 2), ki prireja pobude za priletne osebe. Govor bo o Barkovljah nekoč in danes.

Knjiga Maria Andreoseja

V hotelu Duchi d'Aosta bo danes ob 18. uri predstavitev knjige *Uomini e libri*, ki je izšla pri založbi Bompiani. Avtor je Mario Andreose, literarni urednik založbe RCS Libri, z njim se bo pogovarjala Tatjana Rojc.

Sardos Albertini o fojbah

Odv. Paolo Sardos Albertini bo danes ob 17.30 predaval o fojbah in eksodusu na ljudski univerzi v Ul. Torrebianca 22. Obravnaval bo raziskave Williama Klingerja, ki je pred meseci umrl v New Yorku.

ZNANOST IN ŠOLSTVO - Na univerzah v Trstu in Vidmu se je v ponedeljek zaključil Flash Forward

Mladim pomagali odkriti pravo nagnjenje

Višješolci iz FJK preko videokonferenc sledili predavanjem na znanstveno in humanistično tematiko - Nagrajevanje sočasno v Trstu in Vidmu - Med nagrajenci tudi dijaki Liceja Franceta Prešerna

Trideset odstotkov mladih, ki se vpiše na univerzo, po prvem letu opusti študij oz. spremeni prvotno izbrano študijsko smer, zato je še kako potrebna orientacija, da mlad človek odkrije to, kar ga zares zanima oz. spozna, kakšne možnosti na področju zaposlovanja nudi določen študij. Od tod projekt Flash Forward, ki so ga s prispevkom Dežele Furlanije Julijske krajine že tretje leto priredile univerzi v Trstu in Vidmu, visoka šola Sissa in Mednarodni center za teoretsko fiziko v sodelovanju s številnimi višjimi srednjimi šolami in FJK. Sprva je bil projekt mišljen kot promocija izbire študija znanstvenih predmetov, zato so bile tudi teme bolj znanstvene, zdaj pa so ga razširili tudi na humanistično področje in je v prvi vrsti namenjen preprečevanju osipa populacije univerzitetnih študentov preko spodbujanja in ozaveščanja o pomenu pravilne izbire študija, ki naj bo upoštevala nagnjenje mladih in možnosti zaposlitve.

Letos je pri projektu sodelovalo deset višjih srednjih šol in ena večstopenjska šola, ki delujejo v pokrajinah Trst in Videm. Dijaki omenjenih šol so s pomočjo vključenosti v omrežji Lightnet in Garr, ki omogočata računalniško povezavo s krajevnimi in vsedržavnimi znanstvenimi, izobraževalnimi in kulturnimi ustanovami oz. organizacijami, preko videokonferenc sledili predavanjem univerzitetnih profesorjev in raziskovalcev na najrazličnejše tematike, potem pa so morali na postavljena vprašanja pripraviti odgovore v obliki raziskave. Dijaki, ki so pripravili najboljše odgovore, so bili tudi deležni nagrad, ki so jih v ponedeljek dopoldne podelili na zaključnih prireditvah, ki sta sočasno in v video povezavi potekali na univerzah v Trstu in Vidmu ob prisotnosti predstavnikov organizatorjev, krajevnih uprav in sponzorjev. Nagrade so tako v Trstu prejeli Daniele Plesnik in Gabriella Sarti z liceja Galilei, Marianna Corsano in Alessandro Goina z liceja Oberdan, dalje peti razred smeri uporabnih znanosti z Liceja Franceta Prešerna (nagrado so dvignili Sara Malalan, Martina Furlan in Erik Gregori), 4.G razred liceja Petrarca, Giovanni Tommasini iz 5.AB razreda in drugi razredi zavoda Volta in Večstopenjska šola Campi Elisi.

V teku so že priprave na prihodnjo izvedbo projekta Flash Forward, ki bo potekala v znamenju nekaterih novosti, od katerih je verjetno najpomembnejša ta, da bodo nekatera predavanja tudi v angleščini, da bi pobuda pridobila tudi bolj mednarodni pomen.

Ivan Zerjal

Dijaki Prešerna: zadovoljstvo, a tudi mešani občutki

Kot že rečeno, so med nagrajenci letošnjega projekta Flash Forward tudi dijaki Liceja Franceta Prešerna, ki pri projektu sodeluje že od vsega začetka. Dijaki (poleg obeh znanstvenih so sodelovali tudi predstavniki klasične smeri) so v aprilu preko videokonferenc sledili štirim predavanjem: eno se je nanašalo na svetovni splet, drugo na človeški genom, tretje na postkolonialno književnost, četrto pa na lik Antigone. Profesorji so predavali iz svojih kabinetov, dijaki pa so jim preko računalnika sledili v svojih razredih, na koncu pa so se morali pripraviti, da odgovorijo na določena vprašanja.

Med temi so bili tudi dijaki petega letnika smeri za uporabne znanosti, ki so sledili predavanju prof. Adama Pia D'Adama o različicah v človeškem genomu in o tem opravili raziskavo, kjer so se osredotočili na morebiten vpliv teh različic na razvoj bolezni, kot sta npr. virus HIV in Hun-

tingtonova bolezen (gre za gensko bolezen). Nagrado so v spremstvu prof. Valentine Korošec včeraj dvignili dijaki Sara Malalan, Martina Furlan in Erik Gregori (na sliki FOTO DAMJ@N na skrajni desni), ki pa imajo o projektu mešane občutke. Po eni strani so na predavanjih izvedeli za stvari, za katere v šoli po navadi ne slišiš, po drugi pa bi zadevo s tehničnega vidika lahko izboljšali, saj se je povezava večkrat prekinila, pravijo Sara, Martina in Erik, ki bi vsekakor dali prednost predavanjem, na katerih bi bili profesorji fizično prisotni.

Načrti pobudnikov o uvedbi pre-

davanj v angleščini pa vzbujajo skrb in bojazen pred morebitnimi težavami. Učenje po t.i. metodi CLIL, ki predvideva pouk enega od predmetov v angleščini oz. tujem jeziku, namreč na liceju ni še v polnosti steklo, ker se osebje še izobražuje. (iž)

RONKE - Danes prvo zasedanje na županstvu

Konzulta po novem »slovensko omizje«

Ronško županstvo

BONAVENTURA

V dvorani Cragnolin na ronškem županstvu bo danes ob 16.30 prvo zasedanje novega omizja za slovensko jezikovno manjšino. Vabila na zasedanje so prejeli pristojna občinska odbornica Elena Cettul, načelniki občinskih svetniških skupin, ravnateljici večstopenjskih šol iz Ronk in Doberdoba, predsednik društva Jadro Carlo Mucci in predsednica Združenja staršev slovenske osnovne šole in vrtca iz Romjana Damiana Kobal.

»Ker gre za prvo srečanje, se bomo pogovorili predvsem o vlogi novega telesa, o prireditvah in pobudah, ki jih bomo lahko izpeljali z njegovo pomočjo,« pojasnjuje Mucci. Omizje so ustanovili namesto občinske konzulte za slovensko jezikovno manjšino, ki je delovala pred leti. »Za sklic omizja smo se odločili, ker tovrsten sklep ne potrebuje novega pravilnika, tako da je bil postopek veliko bolj hiter in enostaven,« razlaga Elena Cettul. Za ustanovitev novega omizja je zaslužen tudi občinski svetnik SKP-Zveze levice Luigi Bon, ki je decembra lani predlagal ponovno ustanovitev konzulte za Slovence. Njegov predlog je občinska uprava vzela v poštev in se nato odločila za ustanovitev omizja, kar je zahtevalo odločno krajši postopek, končni rezultat pa je povsem enak: Slovenci iz ronške občine imajo zdaj spet imeli na voljo posvetovalno telo, preko katerega lahko svoje predloge in zahteve posredujejo občinski upravi. Omizje je ronška občina sklicala na podlagi 8. člena občinskega statuta, ki pravi, »da imajo občani italijanskega in slovenskega jezika povsem enake pravice in da občina podpira pobude za zaščito in ovrednotenje jezika in kulture slovenske jezikovne skupnosti«. Poleg tega je ronška občinska uprava upoštevala, da ima Večstopenjska šola Doberdob v Romjanu svojo šolo in vrtce, da na ronškem občinskem ozemlju delujejo razna slovenska društva, da so Ronke vključene med občine, kjer se izvajajo zaščitna določila iz zakona 38 leta 2001.

Zasedanja novega omizja bo skliceval župan oz. njegov namestnik tudi glede na zahteve posameznih nosilcev interesov. Po besedah Elene Cettul sklic omizja ne preprečuje, da bi v prihodnosti prišlo tudi do ustanovitve nove konzulte. »Preverjamo, ali bi lahko slovensko konzulto spet ustanovili s pomočjo konzulte za kulturo. Skupaj s slovenskimi društvi in pristojnimi uradi preverjamo, kako bi bilo to izvedljivo. Premisliti moramo, kako spremeniti statut in kako vključiti novo konzulto v pravilnik, ki zadeva organizacijo prostovoljnega dela,« pravi ronška občinska odbornica Elena Cettul.

GORICA - Pojasnilo občinske odbornice Silvane Romano

»Nisem skrajnejš«

»Moje politično mišljenje je svetlobna leta oddaljeno od vseh ekstremizmov, naj bodo desničarski kot levičarski, vključno z gibanjem CasaPound. Mislim, da sem to dokazala vsa ta leta svoje prisotnosti v mestni upravi.« Tako se začne izjava občinske odbornice Silvane Romano, ki jo je včeraj naslovila na javnost in s katero poskuša občina zajeziti politično afero, ki se je nanjo usula po odborničini aktivni udeležbi na sobotnem shodu skrajno desničarskega gibanja CasaPound v Gorici.

»V soboto sem pristala na povabilo, da stopim na oder, ker sem želela nekoliko sprostiti napetost in ublažiti psihološki terorizem, ki je že vrsto dni zaznamoval goriško življenje, in izraziti svoje zadovoljstvo zaradi dejstva, da mesto zaradi dveh nasprotnih si manifestacij ni utrpelo škode. Obžalujem pa, da je bila takšna moja gesta tolmačena kot pristop k shodu CasaPound. Ni tako,« se nadaljuje odborničino sporočilo: »Zavedam se, da sem ravnala iz lastnega nagiba, da

me je zavedla želja, da bi javno izjavila, da je Gorica mesto, kjer je svoboda manifestiranja sveta, vendar pod pogojem, da poteka civilno, brez fizičnega in besednega nasilja. Moje besede so bile tolmačene kot podpora gibanju CasaPound, toda - ponavljam -, kdor me pozna, dobro ve, da sodim med somišljenike zmernih političnih sil z liberalnim značajem in da so mi ekstremistične ideologije tuje, na kateri koli politični strani. V zadnjih dneh sem tarča politično-medijskega linčanja in surovega napada, ki je prizadel mene in mojo družino ter me navdaja z grenkobo, ki so jo samo delno ublažili številni izrazi solidarnosti. Še najbolj pa mi je hudo, ker zahtevajo moj odstop ne zaradi dela, ki naj bi ga kot odbornica slabo opravila, temveč ker sem, sicer neprevidno, izrazila zadovoljstvo - ne pa pohval na račun neke ideologije ali gibanja -, da je vse minilo mirno in sem bila v parku priča poklonu deportirancem ob lapidariju, ki je bil pred nedavnim tarča žaljive oskrunitve,« je zapisala

la Silvana Romano v svojem pojasnilu. Kdor je v soboto bil v Spominskem parku in spremljal njen nastop na odru, lahko pove, da vsi njeni argumenti niso prepričljivi. Za mikrofonom se je predstavila kot občinska svetnica in odbornica, njeni toni pa niso bili ravno pomirjujoči, ko je tiste, ki naj bi proti gibanju CasaPound izvajali psihološki terorizem, označila za podleže.

Njeno javno pojasnilo je zahteval župan Ettore Romoli, ki včeraj s tem v zvezi ni hotel dajati izjav. To naj bi storil danes. Po neuradnih virih je bil zaradi odborničinega ravnanja Romoli besen in se ji po soboti nekaj dni ni približal. Isti viri pravijo, da naj bi jo bil predhodno opozoril, naj se ne druži s skrajnejši, zaradi njene naivnosti oz. ležernosti pa sedaj tvega propasti celotno delo, ki ga je vložil v pomiritev duhov v mestu. Po vsej verjetnosti bo župan danes obsodil njeno ravnanje, izpostavil bo njeno opravičilo in hkrati napovedal, da drugih ukrepov na njen račun ne bo.

GORICA - Francesco Del Sordi V protinapadu zavrača odstop

Cingolani: Ni me bilo na manifestaciji, ker je DS ni podprla

Solidarnost občinski odbornici Silvani Romano je javno izrazil Francesco Del Sordi, v mestni upravi odbornik za okolje in predstavnik občinskega krožka stranke Fratelli d'Italia - Alleanza Nazionale Gorizia. »Tarča je nizkotnih osebnih napadov,« pravi Del Sordi: »Ni nezakonito udeležiti se komemoracije, ki je bila zakonita in avtorizirana, potekala je na javnem mestu z množičnim sprejemstvom varnostnih sil. Romanova ni izjavila nič nezakonitega, zato je zahteva po odstopu nesprejemljiva. Ta zahteva je za nameček prišla od teh, ki so se udeležili levičarske protimanifestacije s prisotnostjo jugoslovanskih zastav in drugih mrtvaških simbolov ...,« dodaja in polemične puščice naslavlja na pokrajinskega odbornika Ilario Cecot in Federica Portellija pa še na občinske svetnike Emanueleja Trainija in Giuseppeja Cingolanija, ker da so se udeležili »hrupnega sprejema ob znamenjih, kakršna je rdeča zvezda, ki so v Gorici sejala smrt«. Del Sordijev očeček je udaril mimo, pravi Cingolani: »Ni me bilo na manifestaciji, ker je Demokratska stranka ni podprla. Ocenili smo, da je bila iz varnostnih razlogov neprimerna tako kakor shod gibanja CasaPound.«

GORICA - VZPI-ANPI o sprevedu gibanja CasaPound

Dvojna žalitev

Militarizirani mimohod je spominjal na fašistično in nacistično vojsko - Odbornica s poveljevalci vojne

»Zadovoljeni smo, da med sobotnima sprevedoma v Gorici ni prišlo do neredov, za kar se je treba zahvaliti profesionalnosti varnostnih sil. Ob mirnem poteku manifestacij pa ne moremo mimo njunega globljega sporočila. Na eni strani smo imeli barvan spreved, med katerim so zavračali vojno in opozarjali na grozote, ki jih je s sabo prinesla, na drugi strani smo imeli tihi - skoraj militarizirani - mimohod, ki je ne samo zaradi zastav spominjal na fašistično in nacistično vojsko,« pravi pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Paolo Padovan, za katerega predstavlja spreved gibanja CasaPound grobo žalitev za Slovence in Italijane, ki so se množično uprli fašistom in nacistom, ter za ranjene in padle vojaške brigade Torino, ki so padli v boju proti nemškimi okupatorjem septembra 1943.

»Gibanje CasaPound je s svojim militarističnim sprevedom z zastavami, ki simbolizirajo fašizem in na-

GORICA

Na občini petindvajset začasnih zaposlitev

Goriška občina bo zaposlila petindvajset ljudi z začasnimi delovnimi pogodbami v okviru šestih projektov za socialno-koristna dela. Vsi novi zaposleni bodo delali eno leto (52 tednov) s polnim delovnim urnikom.

Štirje uslužbenci bodo opravljali uradniško delo v tiskovnem uradu, v uradu za kulturo, v uradu za okolje in v uradu, ki upravlja občinsko skladišče. Dva uslužbenca bosta zaposlena v socialnih službah; delala bosta v menzah vrtcev, skrbela za čiščenje prostorov, sodelovala z osebjem pri nadziranju prihoda in odhoda otrok. Štirje zaposleni bodo delali v muzejih in gledališču; sodelovali bodo pri promocijskih dejavnostih, pri deljenju letakov, pri urejanju prostorov, pri nujenju informacij, pri postavljanju razstav... Dva nova uslužbenca bosta skupaj z občinskim osebjem skrbela za čiščenje športnih objektov, tržnice, županstva in pokopališč, ki so razpršena po občini. Trije delavci bodo sodelovali pri vzdrževanju poslopij v občinski lasti; opravljali bodo razna zidarska in pleškarska dela, čistili bodo jaške in žlebove, vzdrževali električno in vodovodno omrežje. Pet ljudi bo občina dala na razpolago goriškemu sodišču; trije bodo vlagali podatke v računalniško bazo in iskali dokumente v arhivu, dva bosta sodelovala z osebjem javnega tožilstva pri zbiranju, iskanju in arhiviranju gradiva. Pet ljudi bodo ne nazadnje zaposlili v pogrebnih službah; sodelovali bodo z občinskim osebjem, ki skrbi za pogrebe in za izkop jam na pokopališčih.

Vsa delovna mesta so namenjena delavcem na mobilnosti in v dopolnilni blagajni. Prošnje za nadaljnje selekcije je treba vložiti v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici; zbirajo jih od danes do 10. junija. Pokrajinski urad za delo je odprt od ponedeljka do petka med 9.30 in 12.30. Prošnjam je treba priložiti dokazilo o socialnih blazilcih in samopotrdilo o bivališču. Če bo kandidatov veliko, jih bodo izbrali na podlagi kolokvija in praktičnega preverjanja kompetenc. Za dodatne informacije je na voljo telefonska številka pokrajinskega urada za delo 0481-524296; zainteresenti lahko tudi pišejo na naslov elektronske pošte cpi.gorizia@provincia.gorizia.it.

GORIŠKA - Divji prašiči ne povzročajo več tako velike škode kot pred leti

Divjadi ne smemo hraniti

Divji prašiči na Goriškem ne povzročajo več tako velike škode, kot so jo pred leti. V Brdih so za to v veliki meri zaslužni kmetje, ki so zagradili večji del svojih vinogradov, zasluge pa nosijo tudi lovci, ki vestno upravljajo z divjadjo. Z razliko od tržaške pokrajine se na Goriškem divji prašiči tudi ne tako približujejo naseljem in hišam nasploh.

»Na Tržaškem veliko ljudi nosi hrano divjim prašičem, kar je povsem zgrešeno. Tako se divji prašiči privadijo na človekovo prisotnost, ljudi se ne bojijo več,« pravi predsednik pevmske lovske družine Mario Leopoli in poudarja, da na Goriškem doslej ni bilo primerov napadov na človeka ali domače živali, kot se je v ponedeljek zgodilo v Podlonjerju pri Trstu, kjer je divji prašič ranil domačina in ubil njegovega psa. Leopoli pojasnjuje, da je do napada prišlo, ker je bil divji prašič prestrašen. Znašel se je na dvorišču, iz katerega ni bilo več izhoda. Leopoli pojasnjuje, da bi moral lastnik dvorišča enostavno odpreti vrata in bi verjetno divji prašič sam zbežal. Tako pa se je žival po-

čutila v nevarnosti in je zato povsem povdijala.

Pred leti so posamezniki nosili hrano tudi na Goriškem, vendar so zatem sile javnega reda okrepile nadzor. Tudi med ljudmi se je razširila zavest, da ne gre za ravno pametno dejanje, saj se z njim priključijo divjad v bližino naselij, kamor nikakor ne sodi. V zadnjih letih razen redkih izjem v pevmskem parku nihče več ne hrani divjih prašičev, katerih število zelo niha. »Lani so od avgusta do novembra divjih prašičev v Brdih skoraj ni bilo, potem pa so se spet pojavili,« pravi Leopoli in pojasnjuje, da so Brda zelo omejeno območje, medtem ko imajo divji prašiči habitat, ki doseže 150.000 kvadratnih kilometrov površine. »Divji prašiči se iz Brd premikajo vse tja do Kobarida in Krna, odpravljajo se tudi v Trnovski gozd glede na potrebe, ki jih čutijo ... če je voda, če je sneg ... Nekateri so stalni, večina pa se jih premika tudi v nižinske predele, kjer iščejo koruzo,« pravi Leopoli in pojasnjuje, da so v Brdih stalni gostje tudi jeleni, ki vsekakor ne povzročajo večje škode. Lani so enega uplenili v Merniku, košuto pa v Dolenjah. Redno jelene uplenijo tudi na Sabotinu in Koradi. V Brda včasih zaide tudi kak medved; lani so na snegu našli sled njegove šape.

Težav z divjimi prašiči ni niti na goriškem Krasu, kjer so lani na desetih loviščih uplenili 83 primerkov. Lovci skrbijo, da je populacija divjadi primerno strukturirana, sploh pa se divji prašiči izogibajo večjim naseljem, kakršna sta Ronke in Tržič. V tržiškem lovskem okrožju lani lovci niso uplenili niti enega divjega prašiča, v Ronkah pa samo štiri. V Sovodnjah-Rubijah so jih uplenili 19, v Petovljah 13, v Jamljah 12, v Gabrjah in na Vrhju po 9, v Dolu in Foljanu pa po 3. Da so na Tržaškem za težave krivi ljudje, pojasnjuje tudi Renzo Ambrosi, predsednik kraškega okoliša, ki zajema lovišča od Milj do Sovodnj. Po njegovih besedah na Tržaškem vse preveč ljudi nosi hrano divjim prašičem, zaradi česar je prepričan, da je potreben strožji nadzor.

Po mnenju raznih goriških lovcev je za težave kriva tudi slabo strukturirana populacija divjih prašičev na Tržaškem. V zadnjih letih so se prekomerno posluževali izrednih odstrelov, za katere je skrbela pokrajinska policija; veliko je bilo uplenjenih svinj, zaradi česar so bile mlajše samice prej breje. Goriški lovci so zato prepričani, da bi morali na Tržaškem pripraviti nov plan za upravljanje z divjimi prašiči, ki ne bi temeljil na izrednih odstrelah. Glede števila divjih prašičev na Goriškem pa naj se odobri nov deželni favniški plan - trdijo lovci -, s katerim naj bi povečali uplen v Brdih in še zlasti v nižinskem delu pokrajine, kjer v zadnjih letih z razliko od Brd in goriškega Krasa beležijo porast števila divjih prašičev. (dr)

Divji prašiči v Brdih

FOTO J.L.

GORICA - SKGZ Livio Semolič ne bo več kandidiral

Livio Semolič

Danes bo pokrajinski kongres Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) za Goriško. Petnajst let je bil na njenem čelu Livio Semolič, ki pa ne bo več kandidiral za mesto pokrajinskega predsednika. Njegovega naslednika bodo izvolili na današnjem kongresu, ki bo z začetkom ob 18. uri potekal v mali dvorani goriškega Kulturnega doma. To bo seveda najprej priložnost za Semoličev obračun petnajstletnega delovanja s poudarkom na dosežkih in na še obstoječih kritičnostih. Njegovo poročilo bo povod za razpravo, ki ji bodo sledile volitve.

GABRJE - Mladi samec se je prikradel v kokošnjak

Šakal ukradel kokoš

Predsednik živinozdravniške zbornice ga je s plenom v gobcu ujel v fotografski objektivi

Samec zlatega šakala (v lat. *canis aureus moreoticus*) se je v četrtek prejšnjega tedna prikradel na dvorišče domačije v Gabrjah in si za približek privoščil kokoš. Svoj plen je odnesel med bližnje grmovje, kjer ga je opazil in fotografiral Giovanni Tel, predsednik živinozdravniške zbornice iz goriške pokrajine.

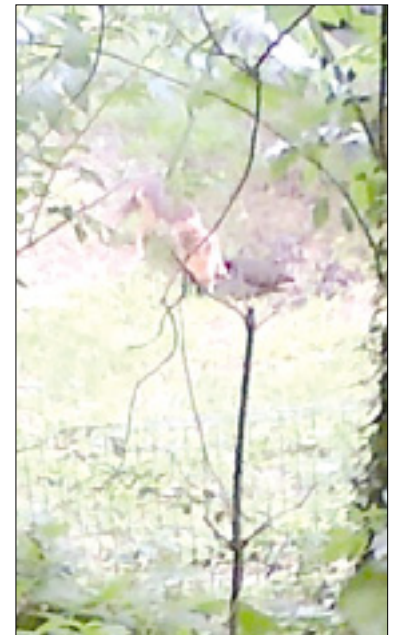
»V sosedovem kokošnjaku sem zaslišal močan hrup in kokodakanje. Približal sem se in nedaleč od brega Vipave opazil mladega šakala, ki je kakih dvajset metrov stran od mene v gobcu držal črno kokoš. Nekaj časa sem ga opazoval in ga s svojim starim mobilnikom tudi fotografiral, nakar me je šakal zagledal in pobegnil v goščavo. Kokoš je pustil na tleh, vendar se je zvečer vrnil ponjo in jo odnesel s seboj,« pripoveduje Giovanni Tel, ki že nekaj let živi v Gabrjah. Po njegovem navajanju se je zlati šakal pred tem že nekajkrat približal vasi; na »vesti« ima vsaj še druge tri kokoši.

»V zadnjih letih je število šakalov na Goriškem precej naraslo. Sprva so živeli med Poláčem in Martinščino, od koder so se razširili v druge kraje. Zanimivo je, da žival spreminja svoje življenjske navade, saj jo lahko opazimo

Šakal v Gabrjah

FOTO GIOVANNI TEL

tudi podnevi,« razlaga Tel in dodaja, da gre za zaščiteno vrsto, ki ni nikakor nevarna za človeka. Hrani se z malimi divjimi živalmi ter tudi z gozdnimi sadeži in sadjem. Giovanni Tel še pojasnjuje, da živijo šakali celo življenje v parih; v tem obdobju samice poskrbijo za

paraščaj, zato je zelo možno, da se je fotografirani samec odpravil po hrano za svojo življenjsko spremljevalko in morebiti za svoje potomce.

Šakal je prednik naših psov, v starem Egiptu so boga mrtvih Anubija upodabljali s šakalovo glavo.

GORICA - Porečje reke Soče

Postavljajo temelje za skupno upravljanje

Postavljajo temelje za čezmejno upravljanje porečja reke Soče. Včeraj je v Gorici potekalo srečanje, ki so ga priredili v okviru delavnice Nexus Isonzo-Soča. Ob zaključku delovnega dne je deželna odbornica za okolje Sara Vito poudarila, da hočejo skupaj izkoristiti čezmejni potencial reke Soče. »Skupaj bomo ugotavljali, kako zaščito naravnega okolja združiti s potrebo po proizvodnji električne energije,« poudarja Vitova in pojasnjuje, da so evropska sredstva za ureditve projekta dobili na razpolago ravno, ker predstavljajo Soča izjemno zanimiv primer prepletanja naravnih znamenitosti in gospodarskega potenciala. Vitova je na

srečanju tudi razložila, da na deželi ravnokar pripravljajo projekt za upravljanje celinskih voda, hkrati je poudarila, da predstavlja projekt Nexus pomembno priložnost za krepitev sodelovanja s Slovenijo. Rezultate projekta bodo predstavili na Expu, ki bo posvečen vodi in ga prirejajo v Benetkah; jeseni bo na vrsti predstavitev v Budimpešti. Eden izmed vozlov, s katerim se bodo morali spopasti v okviru projekta Nexus, je nedvomno upravljanje hidroelektrarn na Soči, zaradi katerih gladina reke močno niha. To še zlasti velja za goriški del reke, saj se v poletnih mesecih struga ob zapiranju zapornic skoraj popolnoma posuši.

TRŽIČ - Občina poziva lastnike poslopja k obnovi

Bivša Standa razpada

Trgovski prostori so zaprti od oktobra 2010, ko se je trgovina Oviessa izselila v središče Emisfero

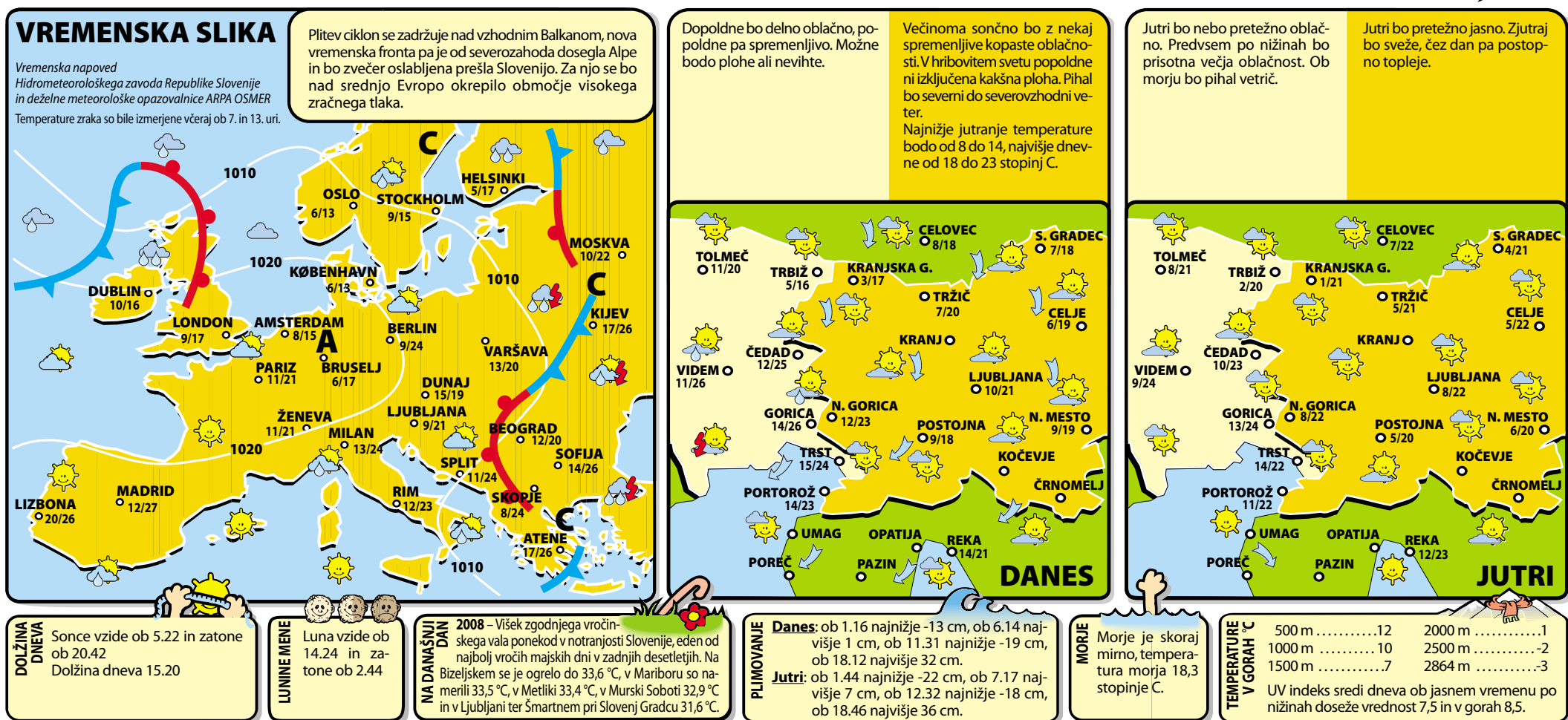

Nekdanja Standa sameva BONAVENTURA

V Trziču razpada nekdanja Standa. Pred petimi leti je trgovske prostore na Drevoredu San Marco zapustila veriga Oviessa, ki se je izselila v nakupovalno središče Emisfero; takoj zatem se je začelo njihovo propadanje. V izložbah se je začel nabirati prah, šipe so bile vse bolj umazane, v zadnjih časih je popustil dvojni strop, tako da so tla nekdanje trgovine posijana z ometom in s stropa visijo električni kabli. V prejšnjih dneh so si trgovske prostore ogledali uslužbenci pristojne službe zdravstvenega podjetja in ugotovili, da je nekdanja trgovina potrebna obnove. Družbi Immobiliare Faldati iz Trevisa so zato poslali dopis, s katerim jo pozivajo, naj poskrbi za čim

prejšnji prenovitveni poseg. V pričakovanju na obnovo so prostori neuporabni; vstop vanje je prepovedan.

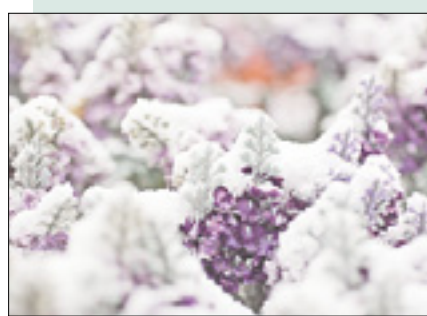
V trgovskih prostorih na vogalu med Drevoredom San Marco in Ulico Carducci so v šestdesetih letih prejšnjega stoletja odprli prvo večjo trgovino v Trziču; najprej se je imenovala Magazzini Rialto, kasneje je prodajalno prevzela družba Standa - Società anonima tutti articoli nazionali dell'arredamento e abbigliamento. Leta 1999 se je v trgovino vselila veriga Oviessa, ki je v središču Trziča vztrajala do leta 2010, ko se je preselila v nakupovalno središče Emisfero. Od takrat prazne založbe nekdanje največje mestne trgovine žalostno samevajo ...

Krstna potopitev raziskovalne podmornice Calypso

LUCIJA - V Luciji so včeraj krstno potopili prvo slovensko raziskovalno podmornico Calypso, s katero bo mogoče raziskovati najgloblje točke morja. Podmornico, ki je plod raziskovanja dijakov in dijakinj Gimnazije Vič v Ljubljani, so spustili do globine 30 metrov ter tako preizkusili njeno delovanje. Izdelava visokotehnološke podmornice Calypso, s katero so dijaki pričeli že leta 2012, je potekala v več fazah, posamezne komponente podmornice pa so vseskozi preizkušali na Koseškem bajerju. V projekt Calypso je vključenih okoli 50 dijakov, ki jih je za sodelovanje navdušil njihov mentor, profesor fizike na Gimnaziji Vič v Ljubljani, Rok Capuder. Calypso bo zaradi svoje posebne oblike ribe raže, ki omogoča večjo hidrodinamičnost, lahko dosegel globino do enega kilometra.

Ob hladnem vremenu umre več ljudi kot ob vročini

LONDON - Ob hladnem vremenu umre več ljudi kot ob vročini, ugotavljajo raziskovalci, ki so v študiji preučili 74 milijonov smrti med letoma 1985 in 2012 v 13 državah po vsej zemeljski obli. Šlo naj bi za doslej največjo tovrstno študijo, objavlja pa jo zdravstvena revija Lancet. Ekipa raziskovalcev pod vodstvom Antiona Gasparinija iz londonske šole za higieno in tropsko medicino je primerjala podatke z idealno temperaturo za vsako državo posebej. In ugotovili so, da je mraz odgovoren za okoli 20 odstotkov smrti več kot vročina. Raziskovalci trdijo, da gre za doslej največjo študijo, ki preiskuje povezavo med temperaturami in zdravjem.

LJUBLJANA - Še vedno jih iščejo

Dvajset let po koncu vojne v BiH še vedno pogrešanih 8000 ljudi

LJUBLJANA - Dvajset let po koncu vojne v BiH, v kateri je bilo pogrešanih skupno 32.152 ljudi, še vedno ni znano, kje je okoli 8000 ljudi. Direktor Inštituta za pogrešane osebe v BiH Amor Mašović ni prepričan, ali jih bodo lahko vse našli. Kot je dejal na ponedeljkovi okrogli mizi v Ljubljani, se boji, da gre za nalogo, ki ne bo imela srečnega konca. Mašović, ki se že leta ukvarja z iskanjem pogrešanih oseb med vojno v BiH med letoma 1992 in 1995, je na okrogli mizi, ki sta jo ob 20. obletnici genocida v Srebrenici organizirala zavoda Pogreb ni tabu ter Averroes, povedal, da so od skupno 32.152 pogrešanih doslej našli in izkopal posmrtno ostanke 26.000 ljudi. Od teh so identificirali 23.500 ljudi, katerih posmrtno ostanke so predali družinam in pokopali.

Gotovo pa je, kot je dejal, da posmrtnih ostankov vseh ostalih 7500 do 8000 pogrešanih ne bodo našli, ker »bodo nekatere žrtve ostale dobro skrite, saj ne obstajajo več žive pričje, ki bi lahko pokazale, kje so«. Najdejo jih lahko le slučajno. Drugi razlog pa je ta, da posmrtni ostanki nekaterih žrtev fizično ne obstajajo več, ker so bila trupla uničena, požgana.

A poudaril je, da bo delo nadaljeval v želji, da bi jih našli. Na vprašanje, kako je zadovoljen z doseženim, je dejal, da je »težko biti zadovoljen«. Na eni strani se zaveda, »da so ob minimalnih resursih in ogromnih naporih

dosegli, kot so se izrazili tujci, kolosalne rezultate«.

Na drugi strani pa »ostaja 7000 ljudi, ki jih ni, ostaja vsaj štirikrat toliko njihovih najbližjih sorodnikov, ki gredo še vedno vsako noč v posteljo z eno samo mislijo - ali bo prihodnji dan prinesel kakšno novico o njih, zjutraj pa vstajajo s to isto mislijo«. BiH je sicer po podatkih ZN, kot je povedal, prva na svetu po rezultatih pri iskanju pogrešanih in tudi njihovi identifikaciji. Je tudi edina država na svetu, ki ima zakon o pogrešanih in poseben inštitut za pogrešane osebe, ki ga vodi sam.

Gost zelo dobro obiskane okrogle mize je bil tudi Mehmedalija Alić iz Potočarjev pri Srebrenici, ki je v genoci-

du v Srebrenici julija 1995 izgubil več članov ožje in širše družine, tudi dva brata; njegov gluhonemi brat je še vedno pogrešan. Že kot najstnik je prišel v Slovenijo, kjer je delal kot rudar v Zagorju, nato bil od leta 1992 »pet let in en mesec izbrisan«, kasneje pa je vodil raziskovanje Hude jame. Svoje pretresljivo zgodbo je opisal v avtobiografskem delu Nihče.

Na okrogli mizi je izpostavil, da ga je pri delu v vojnem grobišču v Hudi jami vodila želja »po iskanju mrtvih, vrnitvi dostojanstva in pravice do groba, ki ga ima vsak človek«. Pri delu ni bil deležen naklonjenosti, ni dobil ustreznih strokovnih ekip in sredstev, a je 2. marca 2009 uspel prebiti enajsto pregrado, kjer je našel »gmoto okoli 450-460 ljudi, ki so bili naloženi eden na drugem«.

»Včasih mi je žal, da me je usoda vpletla v to, a po drugi strani se je moralo zgoditi, da ta družba enkrat razčisti s svojo preteklostjo, ker brez tega ne vem, kako bo imela prihodnost,« je dejal. Sedaj prepušča slovenski stroki in politiki, da delo dokončata na dostojen način, je med drugim povedal Alić, ki je sicer ob tem kot še posebej grenko izpostavil svojo izkušnjo, ko je bil kot človek brez madeža v življenju s svojo družino več let izbrisan. Sedaj kot upokojenec v svoji vasi pri Srebrenici sam gradi igrišče, da bi »vrnil upanje vaščanom«, in spominsko obeležje okoli 50 vaščanom, med njimi »29 Alićem«.

ŽENEVA - Po študiji banke UBS

Evropski milijarderji bogatejši od drugih

ŽENEVA - Evropski milijarderji so bogatejši od svojih ameriških in azijskih kolegov, v povprečju pa njihovo premoženje znaša 5,7 milijarde ameriških dolarjev (5,2 milijarde evrov), kaže včeraj objavljena študija švicarske banke UBS in revizijske družbe Pricewaterhousecoopers (PWC). Ameriški milijarderji imajo v povprečju pod palcem 4,5 milijarde dolarjev (4,1 milijarde evrov) azijski pa 3,2 milijarde dolarjev (2,9 milijarde evrov), izsledke študije povzema francoska tiskovna agencija AFP.

Azijski milijarderji imajo sicer manjše bogastvo, a so obenem mlajši od evropskih in ameriških. V povprečju so stari 57 let, kar je deset let manj od evropskih in ameriških. Študija še kaže, da bo v prihodnje največ novih bogatašev v Aziji.

Kot je ocenil Josef Stadler, predstavnik UBS, ki se ukvarja z bogataši, trenutno obdobje, za katerega je značilno hitro naraščanje števila bogatih, spominja na zlata leta konec 19. in v začetku 20. stoletja, ko je bil v Evropi in ZDA prvi val inovacij v novejši zgodovini. Pojasnil je še, da gre pri naraščanju oz. upadanju števila bogatih za ciklični pojav.

Med tistimi, ki so obogatili v zadnjih 20 letih, jih je v Evropi kar 50 odstotkov nakopilo bogastvo s potrošnimi dobrinami, med Azijci pa je takih 20 odstotkov. V ZDA pa je največ novopečenih milijarderjev, 30 odstotkov, obogatelo v finančnem sektorju. Četrtnina vseh azijskih milijarderjev je odrasla v revščini; med evropskimi bogataši je takih osem odstotkov, med ameriški pa šest odstotkov. Študijo so izvedli na vzorcu 1300 milijarderjev.

Hrvaški delavec prejel rekordno nizko odpravnino

ZAGREB - Podjetje za vodno gospodarstvo hrvaškega mesta Imotsko nedaleč od Splita je po triletnem stečajnem postopku nemu od delavcev izplačalo rekordno nizko odpravnino - zgolj 57,43 kune (7,65 evra). Tudi večina ostalih delavcev tega javnega mestnega podjetja je prejela približno enake odpravnine. Največ, 2000 kun (270 evrov), je dobil bivši direktor. Strojinik Marijan Gudelj je po desetletnem delu v Vodoprivredi Imotski prejel verjetno najnižjo odpravnino, ki so jo kdaj koli izplačali kakemu delavcu na Hrvaškem, navaja Slobodna Dalmacija na svoji spletni strani. Njegovih 44 kolegov pa ni prejelo kaj dosti več, večinoma med 100 in 500 kun (med 13,3 in 66,6 evra).

Gudelj pravi, da ni pričakoval niti teh 57 kun, potem ko je podjetje ugasnilo po triletnem stečajnem postopku. Pravi, da je dvignil 50 kun, bankovec pa bo shranil za spomin. Dodaja, da je sedem kun plačal za stroške banki. »Moje bivše podjetje bi lahko delalo še naprej, lahko bi zaposlovali, saj smo imeli stroje, tovarnjake, svoje prostore in smo bili eni najboljših na Hrvaškem. Zakaj je podjetje propadlo, naj razišče nekdo drug,« je dejal.

Tudi bivši direktor podjetja Berislav Šanić meni, da bi podjetje lahko še naprej poslovalo, če se ne bi vpletla politika in so njihove posle dobila druga podjetja. Povedal je, da je od podjetja zahteval 124.000 kun (16.500 evrov), a je dobil samo nekaj več kot 2000 kun.